

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Mazurska Narada o Zrównoważonej Turystyce Wodnej

4 października 2025 r., Węgorzewo

Mazurskie jeziora w Planach Gospodarowania Wodami

Plany gospodarowania wodami

podstawowe dokumenty planistyczne w gospodarce wodnej, aktualizowane co 6 lat

wypełnienie zobowiązań wynikających z RDW i ustawy Prawo wodne

służą programowaniu i koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie/utrzymanie dobrego stanu wód (art. 316 ustawy PW)

dokument, na podstawie którego wydawane są pozwolenia wodnoprawne

konieczne do uwzględnienia przy analizie wpływu inwestycji na stan wód > do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i oceny wodnoprawnej

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Plany przyjmowane są **w formie rozporządzenia** Ministra właściwego ds. gospodarki wodnej, a PGW WP sporządza ich projekty na podstawie dokumentacji planistycznej opracowanej w cyklu planistycznym (IIaPGW, 2016-2021)

Plany gospodarowania wodami

Obszar dorzecza	Akt prawny	Metryczka
Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Dz.U.2023.300
Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Dz.U.2023.335
Dniestru	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru	Dz.U.2022.2740
Dunaju	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dunaju	Dz.U.2023.210
Banówki	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Banówki	Dz.U.2023.86
Łaby	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Łaby	Dz.U.2023.189
Niemna	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	Dz.U.2023.114
Pregoły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoły	Dz.U.2023.207
Świeżej	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Świeżej	Dz.U.2023.206

Plany gospodarowania wodami

• PGW Wody Polskie udostępniły na stronie apgw.gov.pl dodatkowe materiały związane z IIaPGW jedynie o charakterze pomocniczym*.

* Prawnie obowiązującymi dokumentami są rozporządzenia Ministra Infrastruktury publikowane w Dzienniku Ustaw.

• IIaPGW w formatach edytowalnych (w tym załączniki w formacie .xlsx);

• narzędzie do wyszukiwania i pobierania kart charakterystyk JCWP i JCWPd <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>;

• dane przestrzenne IIaPGW (geobaza);

• opis zawartości plików umieszczonych na stronie Dzienniku Ustaw;

• zestaw działań wraz ze wskazaniem jednostki odpowiedzialnej za ich realizację;

• materiały z konsultacji społecznych.

serwis Otwarte Dane: www.dane.gov.pl

wtyczka QGIS "Wody Polskie - Baza WMS"

Podczas prac nad planami IIaPGW na terenie
RZGW w Białymstoku wydzielono:

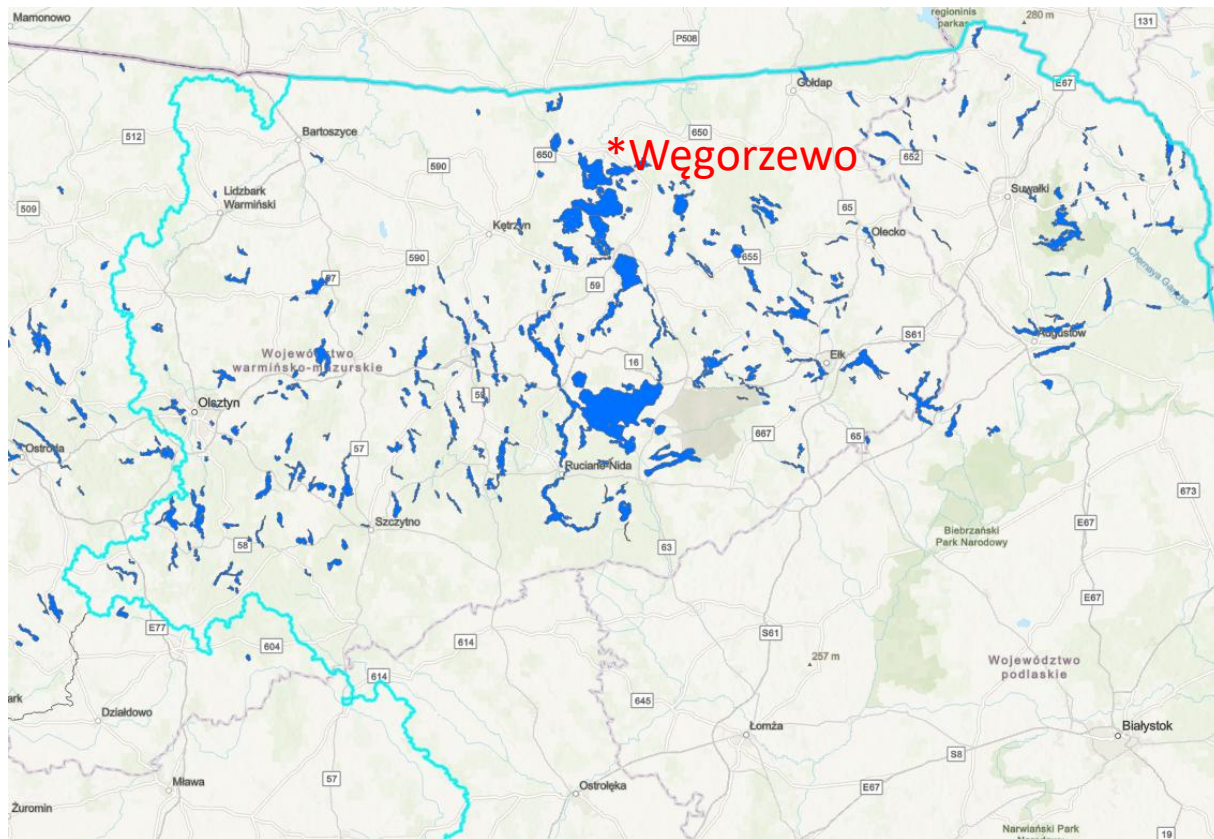
Obszar dorzecza	Jednolita część wód powierzchniowych (jcwp)	Jednolita część wód podziemnych (jcwpd)
WISŁA	229 rzeczne, 1 zbiornikowa, 162 jeziorne	3
NIEMEN	24 rzeczne, 36 jeziorne	2
PREGOŁA	82 rzeczne, 105 jeziorne	2

- W ramach II aPGW opracowany został również **zestaw działań podstawowych i uzupełniających**, dla wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (aJCWP i aJCWPd) z uwzględnieniem sposobów osiągnięcia ustanawianych **celów środowiskowych**.

II aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

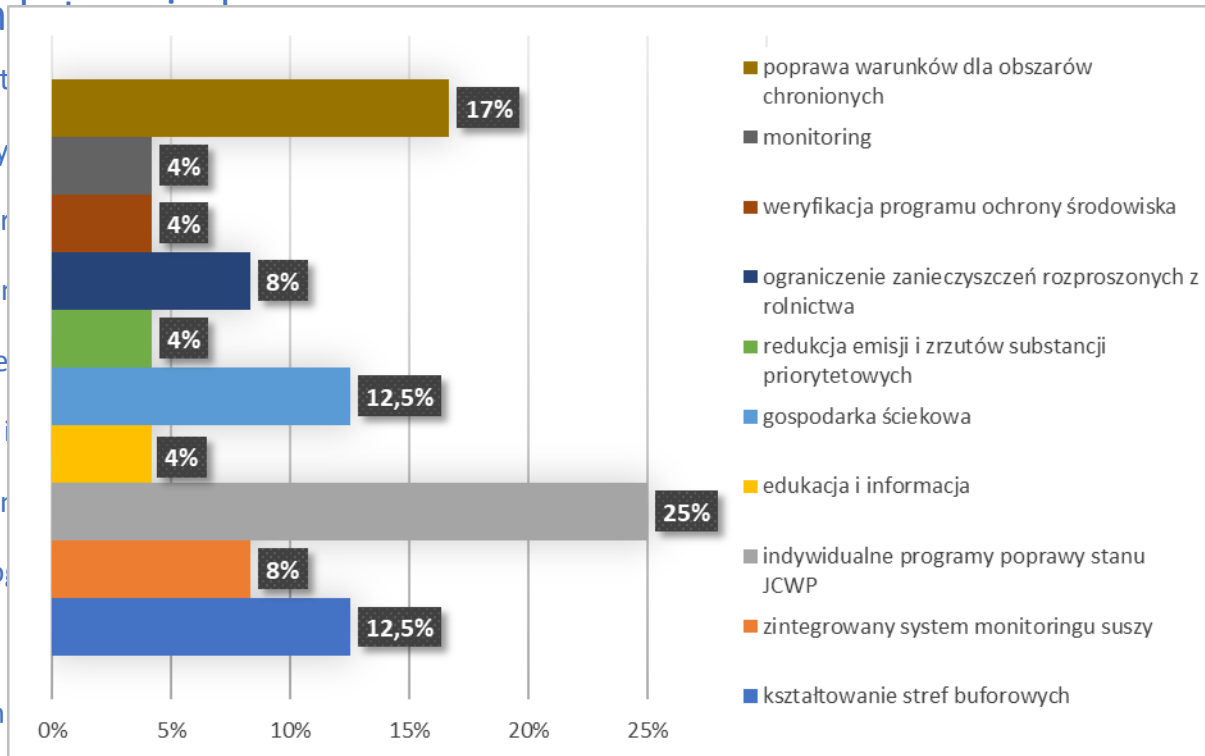
JCWP Jeziorne na terenie RZGW w Białymstoku

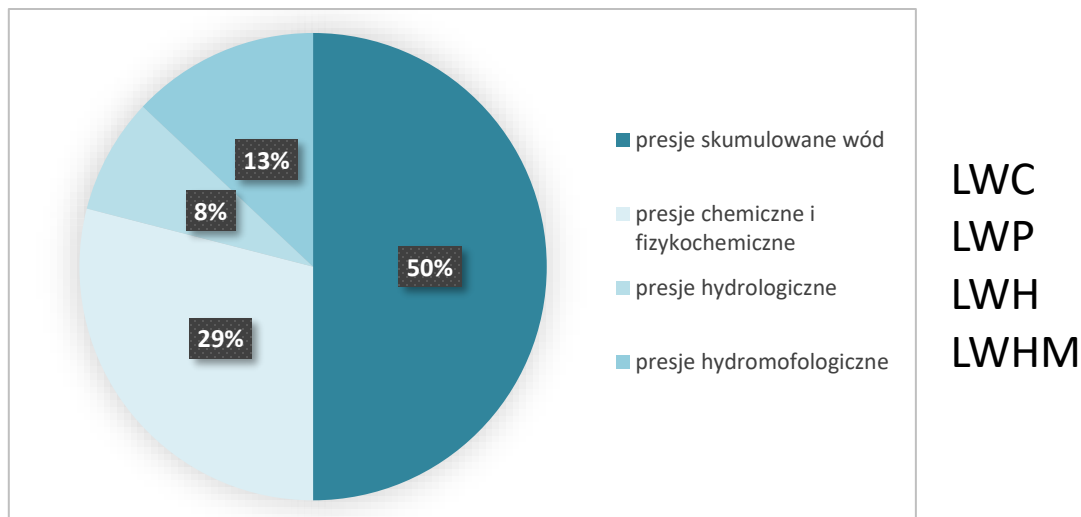

Łącznie 24 działania w katalogu działań dla jezior (JCWP LW) zgrupowano w następujących

- kształtowanie stref buforowych
- zintegrowany system monitoringu suszy
- indywidualne programy poprawy stanu JCWP
- edukacja i informacja
- gospodarka ściekowa
- redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych
- ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa
- aktualizacja programów ochrony środowiska
- monitoring, weryfikacja programu ochrony środowiska
- poprawa warunków dla obszarów chronionych

Każde działanie otrzymało kod IIaPGW wskazujący na rodzaj eliminowanej presji:

Udział działań ukierunkowanych na redukcję poszczególnych rodzajów presji

Źródło: IIaPGW

Grupy działań ukierunkowane na eliminację presji:

- LWHM_01: grupa działań mająca na celu poprawę warunków siedliskowych w strefie brzegowej jezior, w tym także stworzenie strefy ekotonowej i buforowej;
- LWHM_02: poprawa warunków siedliskowych w strefie litoralnej, w tym poprawa zdolności absorpcji związków biogenych (jeziora zarastające);
- LWH_2: działania ukierunkowane na ograniczenie presji hydrologicznych;
- LWP_01 i LWP_02: ukierunkowane na presje związane z działalnością rolniczą (edukacja i promocja Dobrych praktyk rolniczych);
- LWP_06, LWP_07, LWP_10: grupy działań dedykowane poprawie stanu gospodarki wodnościekowej na terenie zlewni jeziornych;
- LWP_08: grupa działań obejmująca wskazanie do aktualizacji programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP;
- LWP_09: działania nastawione na kontrolę gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych.

Grupy działań ukierunkowane na eliminację presji:

- LWC_01: działania z tej grupy zasługują na szczególną uwagę, gdyż obejmują działania z zakresu opracowywania, jak i wdrażania programów rekultywacji jezior (także monitoring rekultywacji w grupie LWC_12);
- LWC_02: działania związane z opracowaniem i wdrożeniem programów renaturyzacji. Działanie to ukierunkowane jest na osiągnięcie dobrego stanu elementów hydromorfologicznych, stworzenie odpowiednich warunków siedliskowych dla elementów biologicznych, pośrednio także odtworzenie naturalnych zdolności regeneracyjnych ekosystemu jeziornego;
- LWC_08 oraz LWC_09: działania dedykowane obszarom chronionym, ukierunkowane na osiągnięcie ustanowionych dla nich celów środowiskowych. Grupa LWC_08 to działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem ich ochrony. Działania z grupy LWC_09 to działania naprawcze przypisane na podstawie stwierdzonego ryzyka presji w zakresie dopływu zanieczyszczeń, utrzymania naturalnego charakteru jeziora bądź utrzymania wysokiego poziomu wód gruntowych;
- LWC_11: działania kontrolne dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność.

Katalog działań JCWP LW prezentuje załącznik nr 12 (Katalog działań dla poszczególnych kategorii wód) IIaPGW.

II aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

Kod IIaPGW	Grupa działań	łączna liczba przypisanych działań
LWHM_01	Poprawa warunków wodnych i siedliskowych w obrębie strefy brzegowej jezior	11
LWHM_02	Poprawa warunków siedliskowych w strefie litoralnej	2
LWH_02	Zintegrowany system monitoringu suszy	12
LWP_01	Działania edukacyjne i doradcze dla rolników	49
LWP_02	Ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami z rolnictwa	62
LWP_06	Gospodarka ściekowa na obszarach niezurbanizowanych	53
LWP_07	Gospodarka ściekowa na obszarach niezurbanizowanych	53
LWP_08	Aktualizacja programu ochrony środowiska	123
LWP_09	Działania kontrolne i monitoringowe	123
LWP_10	Gospodarka ściekowa w aglomeracjach	2
LWC_01	Programy rekultywacji jezior	3
LWC_08	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych	347
LWC_09	Działania naprawcze dla obszarów chronionych	91
LWC_11	Działania kontrolne	49
LWC_12	Działania monitoringowe	2

DZIAŁANIA dla JEZIOR w RZGW Białystok (Zał. nr 15 IIaPGW)

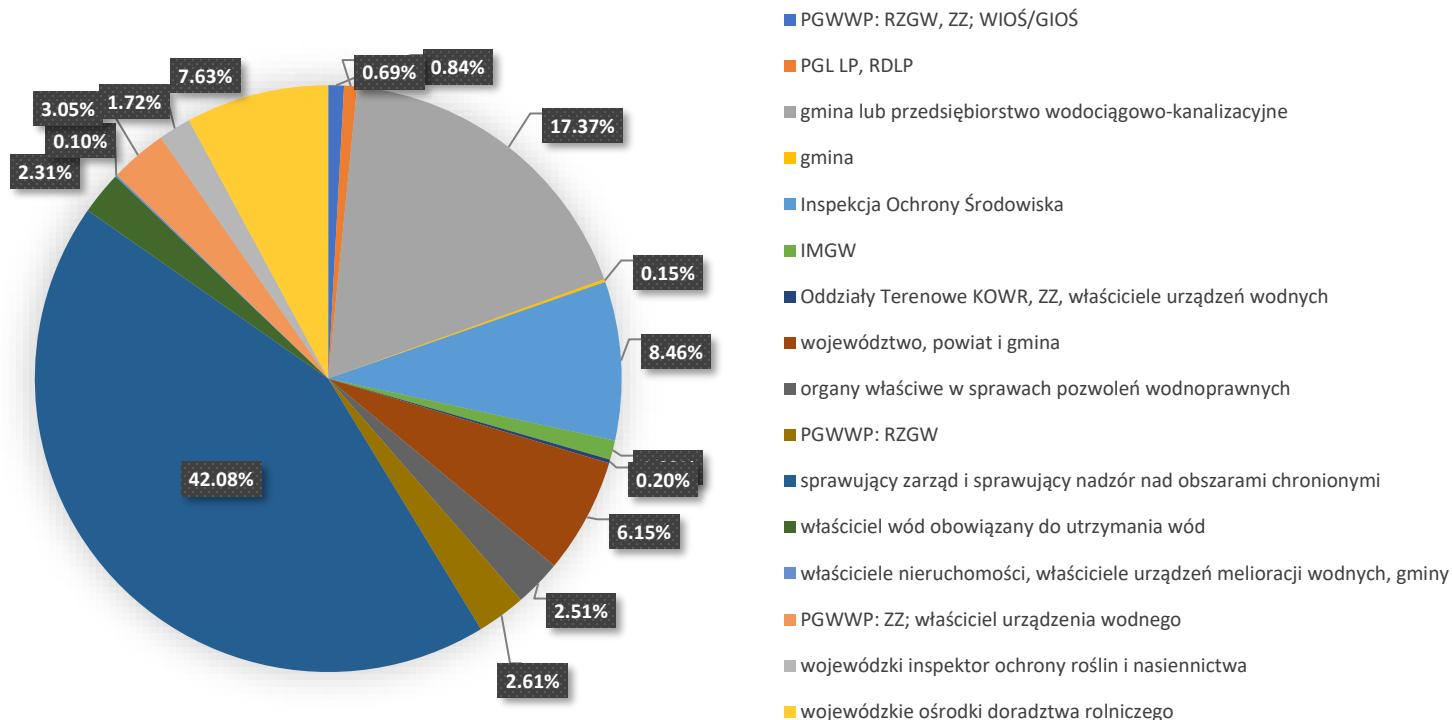
W sumie zaplanowano **1099 działań** w tym 982 działań indywidualnych dla poszczególnych jcwp jeziornych. Dla 117 jezior nie ustalono indywidualnych działań, obowiązuje dla nich realizacja działań krajowych.

II aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

Jednostki odpowiedzialne za realizację działań dla jcwp

Zestawy działań jcwp – region wodny Środkowej Wisły

Jednostki odpowiedzialne za realizację (łącznie wszystkie kategorie wód jcwp – region wodny Środkowej Wisły)

Narzędzia i materiały pomocnicze

Karty charakterystyk – aplikacja

<http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

apgw.gov.pl

[illegible]

Informacje

JCWP

JCWpd

Mapa

JCW Powierzchniowe

Filtry		Wybierz kartę charakterystyki JCWP wg listy			
Nazwa lub kod	▼	Wybór	Kod JCWP	Nazwa	Pobierz
Obszar dorzecza	▼				Rozwiń
Region wodny	▼				
RZGW	^				
☒ Białystok		☐	LW30402	Ukiel	▼
☐ Bydgoszcz		☐	LW30400	Bartąg	▼
☐ Gdańsk		☐	LW30404	Kortowskie	▼
☐ Gliwice		☐	LW30456	Trackie	▼
☐ Kraków		☐	LW30447	Skanda	▼
☐ Lublin		☐	LW30627	Krzywe Wigierskie	▼
☐ Poznań		☐	LW30030	Rospuda Augustowska	▼
☐ Szczecin		☐	LW30031	Necko	▼
☐ Wrocław		☐	LW30032	Studzieniczne	▼
☐ Zielona Góra		☐	LW30034	Białe Augustowskie	▼

Narzędzia i materiały pomocnicze

Karty charakterystyk - zawartość

1. Informacje podstawowe
2. Warunki referencyjne
3. Status JCWP
4. Powiązanie z JCWP(d)
5. Ocena stanu JCW
6. Presje determinujące stan wód
7. Obszary chronione
8. Cel środowiskowy
9. Odstępstwa
10. Działania
11. Mapy

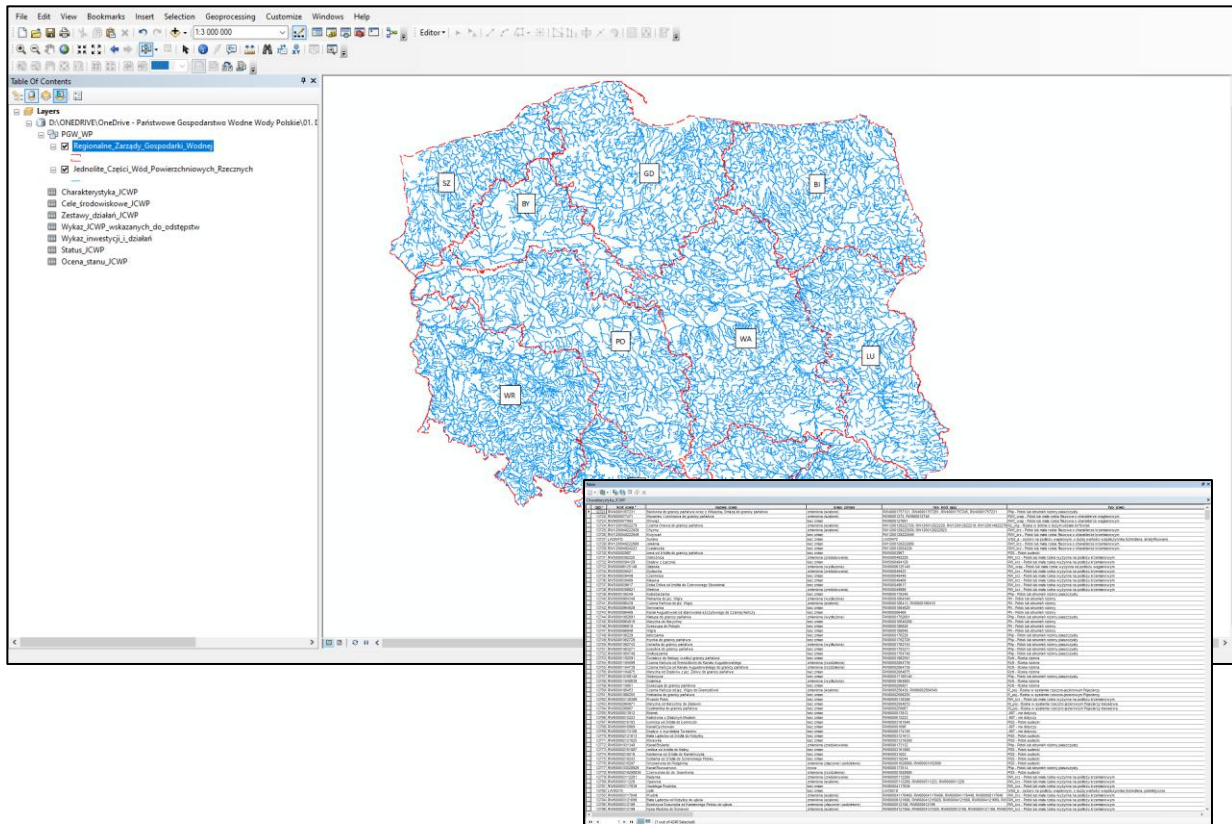
Narzędzia i materiały pomocnicze

Karty charakterystyk

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Kategoria JCWP	JCWP LW - jednolita część wód powierzchniowych jeziornych
Nazwa JCWP	Mamry
Kod JCWP	LW30544
Typ JCWP	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane
Powierzchnia JCWP [km ²]	24.88
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	54.31
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Pregoty
Region wodny	region wodny Łyny i Węgorapy
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Giżycku
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Węgorzewie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Olsztynie
Województwo (TERYT)	warmińsko-mazurskie (28)
Powiat (TERYT)	węgorzewski (2819)
Gmina (TERYT)	Pozezdrze (2819022); Węgorzewo (2819033)

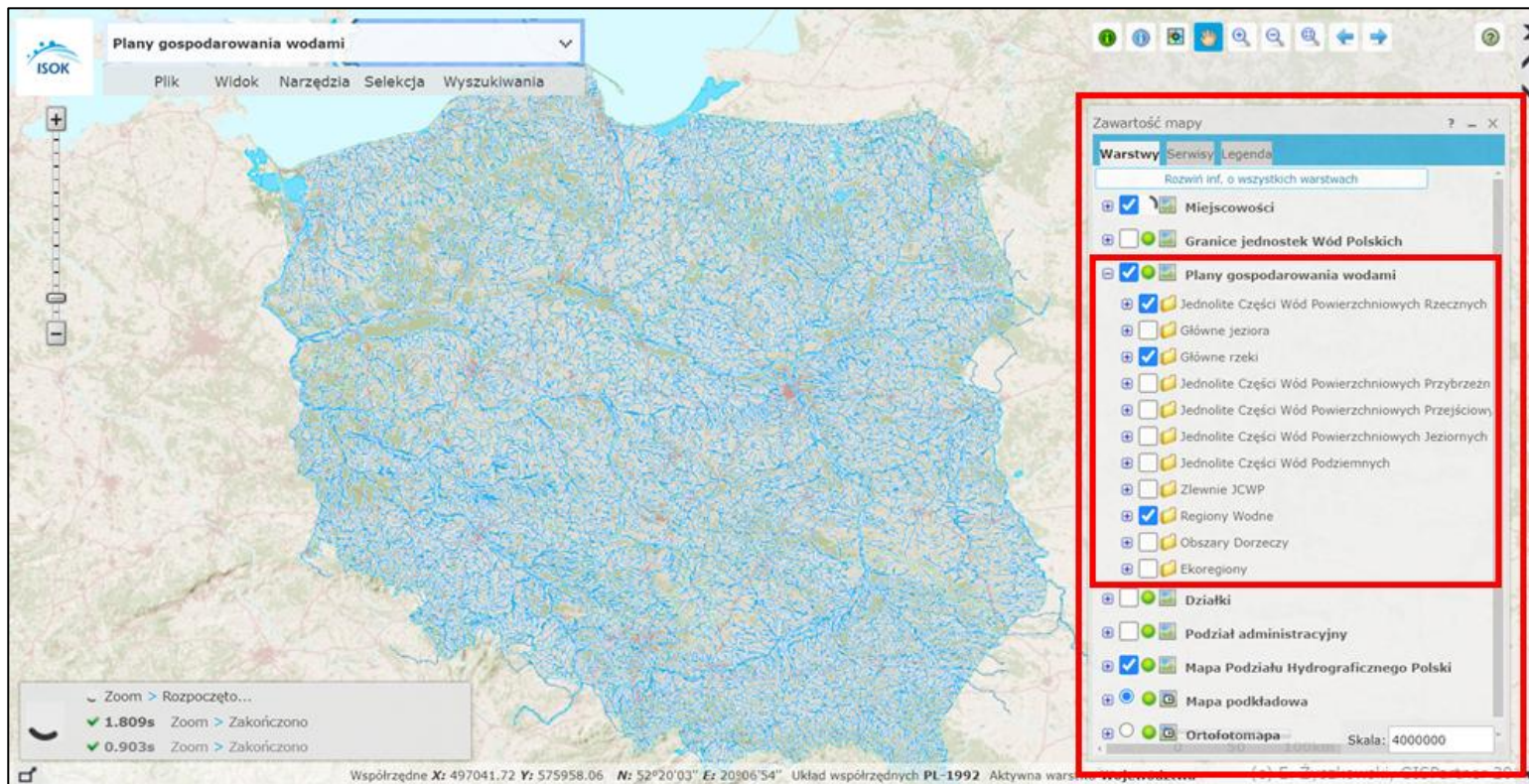
Geobaza IIaPGW

Narzędzia i materiały pomocnicze

Hydroportal <https://wody.isok.gov.pl/>

Rekomendacje i wnioski

Ustanowienie obszaru ochronnego z racji swojego charakteru prewencyjnego powinno stanowić działanie podstawowe i docelowo objąć większość lub nawet wszystkie jeziora w Polsce, również zbiorniki niezagrożone w obecnej chwili.

Biorąc pod uwagę fakt, że wszystkie tereny pojezierne w kraju zlokalizowane są w krajobrazie rolniczo-leśnym (presja rolnictwa i turystyki), a niektóre przylegają do terenów miejskich (presja urbanizacji), praktycznie nie istnieją zbiorniki niezagrożone działalnością człowieka. Dodatkowym czynnikiem zagrażającym zasobom wodnym są zmiany klimatyczne.

*Metodyka wyznaczania jezior do objęcia obszarem
ochronnym zbiorników wód śródlądowych, KZGW 2023 r.
IOŚ-PIB, Pectore-Eco sp. z o.o.*

Rekomendacje i wnioski

Przy tworzeniu **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** trzeba brać pod uwagę ochronę jezior*.

Obecnie planowana zabudowa terenów nadbrzeżnych słabo uwzględnia negatywne skutki zmian w **ukształtowaniu terenu i kwestie oczyszczania ścieków**. Na przykład dopuszcza się budowę przydomowych oczyszczalni zamiast kanalizacji lub szczelnych szamb w strefach brzegowych.

**Obszar ochronny to obszar wyznaczony wokół zbiornika wód śródlądowych o określonych granicach, na terenie którego obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.*

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RZGW w Białymstoku

KONTROLE GOSPODAROWANIA WODAMI

**Zamknęliśmy już
ponad 1500 nielegalnych
wylotów do rzek!**

Zidentyfikowaliśmy **6 561** wylotów wykonanych bez pozwolenia.

W efekcie podjętych przez nas działań:

- uregulowano sprawy formalno-prawne w **2 301** przypadkach
- **512** spraw zostało zgłoszonych organom ścigania
- policja wszczęła już **198** postępowań wyjaśniających

Stan na 30.06.2024 r.

gov.pl/wody-polskie

Od drugiej połowy 2021 roku do końca sierpnia 2024 roku pracownicy Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku zidentyfikowali **1009 wylotów**- urządzeń wodnych do korzystania z wód, z czego **361 wylotów było nielegalnych**. Wobec 202 urządzeń uregulowano sprawy formalno-prawne, a w przypadku **136 spraw zgłoszono do organów ścigania**.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RZGW w Białymstoku

Projekt realizowany jest w ramach programu operacyjnego **Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021–2027** i budżetu państwa ze Stowarzyszeniem Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

W sierpniu br. podpisano umowę o dofinansowanie projektu „**Zielona Infrastruktura Wielkich Jezior Mazurskich**”
to krok w kierunku nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury wodnej na Mazurach. Dzięki pozyskanemu wsparciu finansowemu kontynuowane są działania, które służą zarówno rozwojowi turystyki, jak i ochronie środowiska wodnego.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RZGW w Białymstoku

„W ramach współpracy z PGE Dystrybucja szczególny nacisk położymy na edukację, promowanie odpowiedzialnego korzystania z wód oraz zwiększenie świadomości w zakresie bezpiecznego użytkowania i spędzania czasu na akwenach wodnych.” - Dyrektor RZGW w Białymstoku

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz Białostocki Oddział PGE Dystrybucja podpisały list intencyjny w kwietniu br., który otwiera nowy rozdział w zakresie bezpieczeństwa żeglarzy oraz osób spędzających czas nad wodami. Inicjatywa ta ma na celu **zwiększenie ochrony na popularnych szlakach żeglarskich**, takich jak Kanał Augustowski oraz System Wielkich Jezior Mazurskich, w okresie wzmożonej aktywności na wodzie.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RZGW w Białymstoku

Podsumowanie programu "Aktywni Błękitni - szkoła przyjazna wodzie" 2024/2025

23.06.2025

Ponad 5 tys. uczniów z 46 szkół podstawowych z regionu działania RZGW w Białymstoku uczestniczyło w roku szkolnym 2024/2025 w V edycji programu edukacyjnego „Aktywni Błękitni - szkoła przyjazna wodzie”.

Aktywni Błękitni to szeroko zakrojony projekt edukacyjny dla szkół podstawowych realizowany od 2019 roku. Misją programu jest promowanie **wiedzy o zrównoważonej gospodarce wodnej**, szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganiu skutkom suszy, a także dbałości o wodę i znajomości **zasad bezpiecznego korzystania z rekreacji wodnej**.

Projekt realizowany był pod **patronatem**: Warmińsko-Mazurskiego Kuratorium Oświaty oraz Podlaskiego Kuratorium Oświaty, zgłosiło się 46 placówek oświatowych.

Jeziora to
nasze wspólne
dobro – korzystaj,
nie niszcz!

Z roku na rok coraz więcej terenów rolniczych położonych nad jeziorami zostaje przekształconych w działki rekreacyjne. Nowi nabywcy takich działek nie mając bezpośredniego dostępu do otwartej wody wykonują nielegalne prace w strefach brzegowych.

Dbaj o czystość rzek i jezior
– **wody to nie śmietnik!**

wody.gov.pl

Materiały informacyjne

<https://www.gov.pl/web/wody-polskie>

Zapraszamy do pobierania tematycznych ulotek, broszur i poradników informacyjnych i edukacyjnych kierowanych do uczniów, studentów, rolników, leśników, **wodniaków, wędkarzy, samorządów, a także każdego z nas.** Polecamy również serie programów edukacyjnych, w których w przystępny sposób wyjaśniamy zagadnienia związane z gospodarką wodną.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Dziękuję za uwagę

Marek Goździk
Wydział Planowania w Gospodarcze Wodnej

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Departament Zarządzania Środowiskiem Wodnym